

Pitanje: Ono što mene zbunjuje jeste namaz. Naime, okrenuo sam se vjeri prije nekih pola godine i uglavnom ispunjavam vjerske dužnosti. Sve do sada sam mislio i da je sunnet-namaz obavezno klanjati, no prije nekoliko dana na jednom islamskom portalu pročitao sam da nije obavezno, čak je i novotarija spajanje sunneta sa farzom, mislim na sabahske sunnete, podnevske, ikindijske, akšamske i jacijske. Većinom klanjam u kući i sada klanjam samo farz, izuzev sabaha, za sabah klanjam sunnete i farz, stoga me zanima da li ja činim grijeh ako tako radim? Da li je sunnet dobrovoljni namaz, i je li ga ikada Muhammed, a.s., propustio? (Bilo bi poželjno da argumentirate hadisima) Ako kažete da je dobrovoljni i da nije grijeh ga propustiti, šta onda sa ajetom koji kaže: "Pokoravajte se Allahu i Poslaniku ako vam elite uspjeti", da li se ovaj ajet odnosi samo na stroge naredbe, ili općenito moramo slijediti Poslanika u svim segmentima?

Hvala unaprijed!

Odgovor: Uvaženi brat u islamu, mnogo je toga što bi se trebalo spomenuti da bi odgovor na vaše pitanje bio potpun. Mi ćemo vam spomenuti samo nekoliko najbitnijih stvari, nadajući se da vam neće smetati ako odgovor bude duži, želeći da se i drugi okoriste ovim odgovorom.

Prvo, to što ste spomenuli da ste imali pogrešno ubjeđenje u pogledu farza i sunneta jeste stvar rasprostranjena kod velikog broja ljudi na našem podneblju. Tako ćemo naći da veoma mnogo ljudi koji dolaze u džamiju znaju da postoji nešto što se zove sunnet i nešto što se zove farz, ali stvarna razlika kod njih u tome ne postoji, tj. obje spomenute stvari su obaveza. Ovakvo ubjeđenje je neispravno, a u praksi ostavlja mnogo negativnih posljedica.

Jedna od najgorih posljedica koje može polučiti ovo ubjeđenje jeste da uvijek koji nema vremena niti mogućnosti u datom momentu da klanja i sunnete i farze, a ima vremena da klanja samo farze, ostavlja namaz u potpunosti, zato što smatra da ne postoji razlika između sunneta i farza.

Drugo, šta je to stvarna razlika između sunneta i farza? Ne želeći da vas opterećujemo definicijama sunneta i farza koje su islamski učenjaci spomenuli u svojim djelima (kao i to da su hanefijski učenjaci napravili razliku između farza i vadžiba), mi ćemo vam to rezimirati na način koji može shvatiti svaka osoba. Jednostavno kazano, farz je ono što je muslimanu strogo naređeno. Ko uradi stvar koja je farz, zbog toga ima nagradu, a ako izostavi činjenje spomenute stvari, zasluži kaznu. Sunnet u terminologiji pravnika jeste djelo koje nije strogo naređeno, već je njegovo činjenje pohvalno. Onaj ko uradi stvar koja je sunnet, zbog toga ima nagradu, a ako izostavi njeno činjenje, nije grijeh zbog toga.

Na osnovu spomenutoga možemo kazati: muslimanu je stroga obaveza da klanja pet dnevni namaza koji se ogledaju u sljedećem: dva rekata farza sabah-namaza, četiri rekata farza podne-namaza, četiri rekata farza ikindija-namaza, tri rekata farza akšam-namaza, i četiri rekata farza jacija-namaza. To je ono što je muslimanu strogo naređeno i onaj ko klanja spomenute namaze može zbog toga očekivati veliku nagradu od Uzvišenog Allaha,

a onaj ko ne klanja spomenute namaze, počinio je veliki grijeh i zaslućuje veliku kaznu. Ćto se tiće sunneta (nafile ili dobrovoljnih namaza u toku dana), to su namazi koje ako Ćovjek bude klanjao, zbog toga ima veliku nagradu, a ako izostavi klanjanje sunneta, neće biti grjeĆan i ne zaslućuje kaznu.

Treće, treba da znaĆ, cijenjeni brate u islamu, da sunnet-namazi, dobrovoljne nafile koje se klanjaju nisu na istom nivou i stepenu pohvalnosti. Sve to je shvaćeno iz hadisa Allahovog Poslanika i njegove prakse. Tako Ćemo naĆi da Allahov Poslanik nikada nije izostavljao sabahske sunnete, pa Ćak i kada bi bio na putovanju. O nagradi klanjanja dva rekata sabahskih sunneta izrećeni su posebni hadisi, Ćto nedvosmisleno ukazuje da vjernik ne bi trebao da izostavlja sabahske sunnete. Kazao je Allahov Poslanik: "Dva rekata sabahske nafile vrednija su od dunjaluka i onoga Ćto je na njemu." (Buharija i Muslim)

TakoĆer, Allahov Poslanik je obećao posebnu nagradu onom muslimanu koji ustraje u klanjanju dvanaest rekata dobrovoljnog namaza u toku jednoga dana, Ćto obuhvata: dva rekata prije sabahskog farza, Ćetiri rekata prije podnevskog farza i dva rekata nakon podnevskog farza, dva rekata nakon akĆamskog farza i dva rekata nakon jacijskog farza.

Isto tako, muslimanu je propisano da kada god uće u dĆamiju, klanja dva rekata prije nego Ćto sjedne, dva rekata poznata kao pozdrav dĆamiji Ć tehijjetul-mesdĆid.

Ćetvrto, jedna od manje poznatih stvari koja se vezuje za ovu temu svakako je i pitanje gdje se klanjaju obavezni farz-namazi, a gdje sunneti (dobrovoljna, nafila).

Ćto se tiće obaveznih namaza, muslimanima (muĆkarcima) je propisano da te namaze obavljaju u dĆamiji. To je obaveza svakom punoljetnom i razumnom muslimanu do kojeg dopire ezan koji bi se proućio bez razglasa. Kada je Allahovom Poslaniku doĆao slijepac i traćio dopuĆtenjeda ne prisustvuje zajedniĆkom namazu koji se klanja u dĆamiji, Allahov Poslanik ga je upitao da li Ćuje ezan, pa kada je potvrdno odgovorio, Allahov Poslanik mu nije dopustio da odsustvuje od zajedniĆkog namaza.

Ćto se tiće sunneta, njih je, shodno rijećima i praksi Allahovog Poslanika, bolje klanjati u kući. Allahov Poslanik je kazao: "Najbolji Ćovjekov namaz je onaj koji klanja u svojoj kući, osim propisanih (farz) namaza."

Peto, kao Ćto smo spomenuli, sve zabrane i naredbe u islamu nisu na istom nivou i stepenu. Postoje stvari koje su strogo narećene svakom muslimanu (farzi), postoje stvari koje su pohvalne i nije ih obaveza Ćiniti, onaj ko ih bude Ćinio oćekuje ga nagrada, a ko ih ostavi, neće biti grjeĆan. Kao Ćto postoje stvari koje su strogo zabranjene svakom muslimanu (harami) a postoje stvari su zabranjene "blaĆom" zabranom koja ne dostiće stepen strogog harama koje su islamski ućenjaci nazvali mekruhom.

Shodno spomenutom, uvaćeni brate u islamu, savjetujemo vam da dobro pazite na obavezne farz-namaze i da ih klanjate sa dĆematom u dĆamiji, da se Ćto viće potrudite u klanjanju sunneta, dobrovoljnih namaza u toku dana, zbog svih nagrada koje su obećane onima koji budu klanjali spomenute nafile.

Ako doćete u situaciju da moćete samo klanjati obavezne farz-namaze, tada nećete biti grjeĆni zbog toga Ćto ste klanjali samo obavezne farz-namaze i Ćto ste ostavili neki od sunneta, dobrovoljnih dnevnih nafila.

A Allah
najbolje zna!</p> <p style="text-align: justify;"><span
style="font-family: verdana,geneva;">Odgovorio: Elvedin Pezi?, El-Medina
El-Munevvera, 29. redib 1433. h.g. / 19. 6. 2012. god.</p>